Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KPED/pbcdAlSk-U/26
Názov predmetu	alternatívne školy a ich výchovno-vzdelávacie koncepcie
Rozsah	1S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	PhDr. Elena Diechová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Študenti spracujú prezentáciu niektorej z alternatívnych škôl existujúcich na Slovensku alebo v zahraničí a vypracujú komparatívnu analýzu prezentovanej školy so tradičnou školou. Za spracovanú prezentáciu a komparatívnu analýzu majú možnosť študenti získať maximálne 80 %, pričom sa budú brať do úvahy aj poznatky z pedagogickej teórie a prezentačných zručností. 20 % má študent možnosť získať aktívnou účasťou na seminároch a z diskusií pri jednotlivých prezentáciách.
Stupnica hodnotenia (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

20 % z hodnotenia má študent možnosť získať aktívnou účasťou na seminároch a z diskusií pri jednotlivých prezentáciách počas semestra

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie pozostáva zo spracovanej prezentácie niektorej z alternatívnych škôl existujúcich na Slovensku alebo v zahraničí a vypracovanej komparatívnej analýzy prezentovanej školy so tradičnou školou a z aktívnej účasti na seminároch a z diskusií pri jednotlivých prezentáciách.

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študent bude poznať filozofiu a systémy, bude vedieť zhodnotiť klady a zápory jednotlivých tradičných i súčasných alternatívnych škôl.
2. Zručnosti: Študent dokáže samostatne porovnať podstatné znaky tradičného, ako aj alternatívneho školstva. Absolvovaním predmetu získa hlbšie poznatky z procesu výchovy a vzdelávania, ktorý sa odlišuje od štandardných prístupov. Bude vedieť plánovať a navrhovať prvky alternatívnej edukácie do výchovno-vzdelávacieho procesu.
3. Profesijné kompetencie: rozlišovaním medzi tradičným a alternatívnym školstvom študent dokáže zakomponovať prvky jednotlivých typov do realizácie edukačného procesu. Tak isto bude ovládať stratégie vyučovania v rámci jednotlivých alternatívnych prístupov.
4. Prenositeľné kompetencie: študenti si v rámci absolvovania predmetu budú rozvíjať metakognitívne a sebareflexívne schopnosti, ako aj schopnosť samostatne sa rozhodovať. predmetu budú rozvíjať metakognitívne a sebareflexívne schopnosti

Stručná osnova predmetu

1. Zmeny v školstve a vo vzdelávaní.
2. Alternatívne školy a ich zameranie.
3. Typy alternatívnych škôl.
4. Waldorfská škola
5. Montessori škola.
6. Freinetova škola.
7. Jenský plán.
8. Daltonská škola
9. Súčasné alternatívy a inovácie vo vzdelávaní.
10. Kvalita a efektívnosť alternatívnych a inovatívnych škôl
11. Výskumy alternatív školského vzdelávania v zahraničí.
12. Alternatívne vzdelávanie na Slovensku.

Sylabus predmetu

1. Zmeny v školstve a vo vzdelávaní.
2. Alternatívne školy a ich zameranie.
3. Typy alternatívnych škôl.
4. Waldorfská škola
5. Montessori škola.
6. Freinetova škola.
7. Jenský plán.
8. Daltonská škola
9. Súčasné alternatívy a inovácie vo vzdelávaní.
10. Kvalita a efektívnosť alternatívnych a inovatívnych škôl
11. Výskumy alternatív školského vzdelávania v zahraničí.
12. Alternatívne vzdelávanie na Slovensku.

Odporúčaná literatúra

KRATOCHVÍLOVÁ, E. 2014. Úvod do pedagogiky. Trnava: Pedagogická fakulta trnavskej univerzity v Trnave, 2014. ISBN 978-80-8082-145-6
MATULČÍKOVÁ, M. 2007. Reformnopedagogické školy a alternatívne školy a ich prínos pre reformu školy. Bratislava: Musica liturgica, 2007. ISBN 978-80-9697-840-3.
PETLÁK, E. 2016. Všeobecná didaktika. Bratislava: IRIS, ISBN 978-80-815-3064-7.
PETLÁK, E. 2019. Inovácie v edukácii. Bratislava: WoltersKluwer, 2020. ISBN 978-80-571-0267-5.
PRŮCHA, J. 2004. Alternativní školy a inovace ve vzdělávání. Praha: Portal. ISBN 80-7178-977-1.
PRŮCHA, J. 2017. Moderní pedagogika. Praha: Portál. ISBN 80-7178-631-4.
ŠÍP, R. 2020. Proč školství a jeho aktéři selhávají: o nezamýšlených důsledcích reformy. Brno: Masarykova univerzita, 2020. 202 s. ISBN 978-80-210-9556-4
ZELINA, M. 2000. Alternatívne školstvo. Bratislava: Iris. ISBN 80-88778-98-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 13 hodín
samoštúdium: 45 hodín
iné: spracovanie prezentácie: 12 hodín